

Το νέο κτίριο του Υπουργείου Μεταφορών

Αρχιτεκτονικό επίτευγμα σε πευκοδάσος στου Παπάγου

Της Αρετής Ευσταθοπούλου,
αρχιτέκτονας μηχανικού

“Λειτουργικό” και με πολλές αρχιτεκτονικές αρετές κι ανέσεις είναι το πολυόροφο κτίριο, στην περιοχή Παπάγου, που στεγάζει όλες τις υπηρεσίες του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών. Η μεταστέγαση του Υπουργείου σε σημείο εκτός του κέντρου της Αθήνας αποτελεί έμπρακτη απόδειξη του πνεύματος αποκέντρωσης για την αποσυμφόρηση της πόλης και την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Η όλη κατασκευή και επένδυση των χώρων του κτιρίου δείχνει ότι υπήρξε ουσιαστική συνεργασία ανάμεσα στους αρχιτέκτονες, μηχανικούς και κατασκευαστές από τη μία και τους αξιωματούχους του Υπουργείου από την άλλη για την όσο γίνεται αισθητικά καλύτερη και λειτουργικά πληρέστερη εμφάνιση. Πρόκειται για ένα κτίριο, που αισθάνονται άνετα οι προς εξυπηρέτηση πολίτες, αλλά και οι εργαζόμενοι σ’ αυτό.

Φωτογράφιση: Νίκος Δανιηλίδης

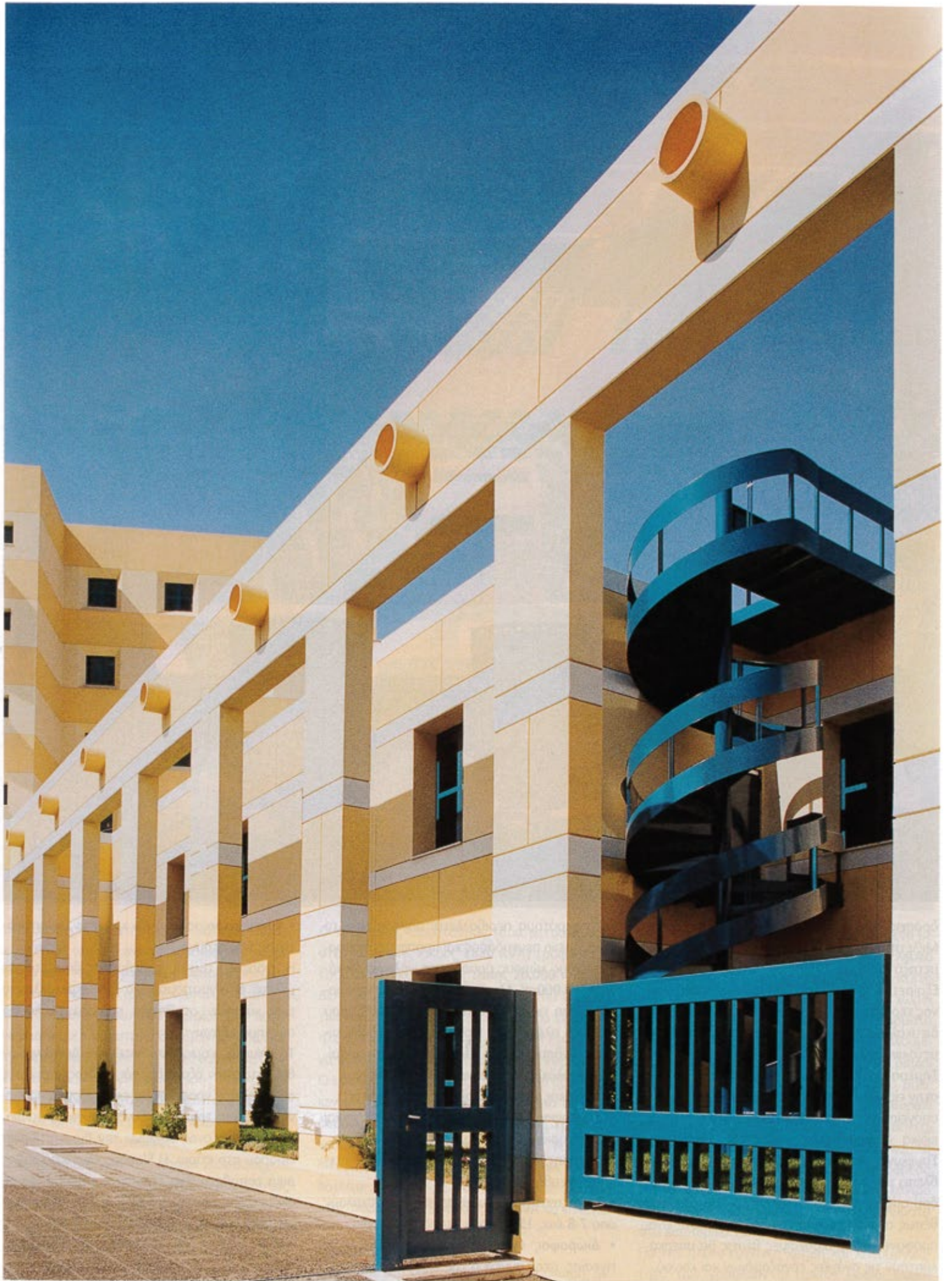
Το νέο κτιριακό συγκρότημα του Υ.Μ.Ε λειτουργεί από τον Ιούλιο του 1999 στην συμβολή των οδών Αναστάσεως 2 και Τσιγάντε, στου Παπάγου σε οικόπεδο επιφανείας 50 στρεμμάτων. Η έκταση του έργου είναι 17.000 m² και ο προϋπολογισμός του 5.000.000.000 δρχ.

Καλύπτει το σύνολο των στεγαστικών και λειτουργικών αναγκών του Υπουργείου που μέχρι πρόσφατα βρίσκονταν διεσπαρμένες στα κτίρια της Χρήστου Λαδά και Άνθιμου Γαζή, Ξενοφώντος, Συγγρού 23 και Συγγρού 49, με όλα τα προβλήματα προσπέλασης, κατακερματισμού και συνθηκών εργασίας και έλλειψη χώρων στάθμευσης που συνεπαγόταν αυτή η διασπορά.

Είναι προφανές ότι η συγκέντρωση και συστέγαση όλων των Υπηρεσιών σε ένα ενιαίο συγκρότημα εξασφάλισε την απρόσκοπτη συνεργασία μεταξύ τους και την αποδοτικότερη άσκηση του έργου τους.

Το ιστορικό της δημιουργίας του συγκροτήματος μας πηγαίνει πίσω στο 1989. Διαφωνία με τους Δήμους Παπάγου και Χολαργού, αντι-

δράσεις Δημοτών (παρά την ολοκληρωμένη Μελέτη) επέτρεψαν την υλοποίηση του έργου μεταξύ 1996 και 1999.

Εξαιρετικό πλεονέκτημα αποτελεί ο παρακείμενος τερματικός σταθμός του Μετρό με όλες τις διευκολύνσεις που αυτό συνεπάγεται στην μετακίνηση εργαζομένων και πολιτών.

Σήμερα διατίθενται 10 υπαίθριες θέσεις parking στην είσοδο του κτιρίου, περίπου 90 θέσεις στο υπόγειο και 50 επιπλέον θέσεις υπαίθριες σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο του οικοπέδου. Συμφωνία μεταξύ του ΥΜΕ και του Μετρό προβλέπει την παραχώρηση 2 στρεμμάτων οικοπέδου από το ΥΜΕ με αντάλλαγμα 100 επιπλέον θέσεις από το parking του Μετρό, οπότε είναι προφανές ότι οι διαθέσιμες θέσεις θα υπερκαλύπτουν τις ανάγκες εργαζομένων και κοινού.

Το συγκρότημα περιβάλλεται σήμερα από το υφιστάμενο πευκοδάσος και πρόσφατα διαμορφωμένους χώρους πρασίνου συνολικής επιφάνειας 10.000m². Μετά την προβλεπόμενη απομάκρυνση των εγκαταστάσεων του ΚΤΕΟ που ανήκουν πλέον στην Νομαρχία, θα ολοκληρωθεί η δενδροφύτευση και η διαμόρφωση πρασίνου σε ολόκληρο το οικοδομικό τετράγωνο.

Ο κτιριακός όγκος διακρίνεται στις ενότητες:

- **Διώροφος** όγκος Εισόδου – Υποδοχής και Πληροφοριών, Πρωτόκολλο.
- **Επιμήκης** και υψηλός όγκος Γραφείων – Επιτελικών Διευθύνσεων.
- **Στεγάζονται** 16 Διευθύνσεις που απασχολούν από 7-8 έως 15 το πολύ άτομα η κάθε μία.
- **Διώροφος** όγκος γραφείων της Πολιτικής Ηγεσίας, στην συνέχεια της Εισόδου.

• **Αμφιθέατρο** πολλαπλών χρήσεων, χωρητικότητας 500 ατόμων.

Η ανάπτυξη του συγκροτήματος βασίζεται σε μελέτη βιοκλιματισμού για την εκμετάλλευση των καιρικών συνθηκών και στο ακόλουθο σύστημα αξόνων:

Το επίμηκες κτίριο των Επιτελικών Διευθύνσεων βρίσκεται στον άξονα βορράς – νότος, έτσι ώστε οι χώροι των γραφείων να έχουν ιδανικό προσανατολισμό και το μέγιστο δυνατό φυσικό φωτισμό. Διαγώνιος άξονας δηλώνει την βασική πορεία εισόδου στο κτίριο. Η Είσοδος είναι **κεντροβαρική τοποθετημένη** έτσι ώστε η πρόσβαση σε όλους τους χώρους να είναι άμεση. Η διακίνηση προς όλους τους ορόφους εξασφαλίζεται από 6 ανεκκυστήρες σύγχρονης τεχνολογίας. Ο φέρων οργανισμός του κτιρίου από οπλισμέ-

νο σκυρόδεμα, μελετήθηκε και κατασκευάστηκε με βάση τον νέο αντισεισμικό κανονισμό και το νέο κανονισμό οπλισμένου σκυροδέματος. Το δίκτυο των ηλεκτρονικών υπολογιστών και των τηλεφώνων όλων των χώρων έχει κατασκευασθεί με το σύστημα δομημένης καλωδίωσης (καλώδια FTP CAT5 σε συνδυασμό με οπτικές ίνες) τα οποία φθάνουν στους χρήστες με σύστημα ενδοδαπέδιων καναλιών που καταλήγουν σε διακριτά σημεία καλυμμένα με ειδικό τεμάχιο κεραμικού πλακιδίου.

Η πυρασφάλεια όλων των χώρων εξασφαλίζεται από αυτόματο δίκτυο καταιονιστήρων ύδατος (Sprinklers) εντεταγμένο στις ψευδοροφές.

Οι ειδικοί χώροι με τα μηχανήματα διαθέτουν αυτόματο σύστημα κατάσβεσης με μη τοξικό αέριο FM 200 αβλαβές για το όζον της ατμόσφαιρας.

Ο ηλεκτρικός υποσταθμός (δύο μετασχηματιστές συνολικής ισχύος 1630 KVA) τροφοδοτείται από το δίκτυο μέσης τάσης 20.000 Volt της ΔΕΗ, ενώ σε περιπτώσεις βλάβης του δικτύου τίθενται αυτόματα σε λειτουργία δύο εφεδρικά ηλεκτροπαραγωγικά ζεύγη 200 KVA έτσι ώστε να καλύπτονται όλες οι ανάγκες του κτιρίου.

Ο κλιματισμός εξασφαλίζεται με διπλό σύστημα: κεντρικό σύστημα που καλύπτεται από τις ψευδοροφές των χώρων σε ώρες εκτός εργασίας του συνόλου του συγκροτήματος. Τέλος το δίκτυο των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών τροφοδοτείται διαρκώς με δύο συστήματα αδιάλειπτης παροχής (VPS) ισχύος 20 KWA το καθένα.

Το εσωτερικό του κτιρίου

Η είσοδος στο συγκρότημα είναι ευρύχωρη, με

διώροφο ύψος, το δάπεδό της επιστρωμένο με καδρέττα μαρμάρου Καθάλας, σε χρώμα λευκό - γκρι. Από εδώ κατευθυνόμαστε στο κτίριο των Επιτελικών Διευθύνσεων. Άνετοι χώροι εργασίας με μικρά παράθυρα - αποσπάσματα όψεων της πόλης, και κουφώματα από αλουμίνιο σε χρώμα μπλέ (σειρά ETEM 2300 και διπλό υαλοπίνακες). Στεγασματα ηλιασμού από μπλέ αλουμίνιο επίσης. Στις ψευδοροφές των χώρων (από την OWA Δυτικής Γερμανίας) εντάσσονται τα φωτιστικά σώματα, τα Sprinklers, και τα στόμια απόληξης του κλιματισμού. Τα δάπεδα επιστρωμένα με κεραμικά πλακίδια (σειρά Kerastar από την Φίλκεραμ Johnson). Χρώματα στα εσωτερικά των χώρων λευκά.

Για την πλέον ευέλικτη χρήση και λειτουργικότητα των γραφείων οι αρχικά ενιαίοι χώροι

έχουν επιμεριστεί σε μικρότερα τμήματα με ελαφρά χωρίσματα από διπλή λαμαρίνα, με πετροβάμβακα για ηχομόνωση ενδιάμεσα (από την ΕΛΒΙΚ), σε χρώμα λευκό.

Ο εξοπλισμός των γραφείων (γραφεία, καθίσματα εργασίας, καθίσματα επισκεπτών και ερμάρια είναι όλα από την SATO).

Σε όλους του ορόφους διατίθενται επαρκείς χώροι υγιεινής, με κεραμικά πλακίδια σε δάπεδα-τοίχους, χρώμα άσπρο και μπλε. Οι νιπτήρες είναι ένθετοι σε ενιαίους μαρμαρίνους πάγκους. Τα είδη υγιεινής όλα λευκά και από την Ideal Standard.

Οι εσωτερικές θύρες, πρεσσαριστές από ξύλο, σε χρώμα μπλε, με πόμολα σε χρώμα μπλε επίσης.

Κυρίρχος η αισθητική

Στο διώροφο κτίριο της Πολιτικής ηγεσίας, διακρίνονται για την Αισθητική τους:

Η αίθουσα συμβουλίου (αρχικά 20 ατόμων). Οι εσωτερικοί τοίχοι, η ψευδοροφή και το σύστημα ανάρτησης φωτισμού είναι κατασκευές από ξύλο δεσποτάκι, το δάπεδο επιστρωμένο με σκουρόχρωμη μοκέτα, το τραπέζι και τα καθίσματα συμβουλίου είναι από την SATO.

Οι ενδιάμεσοι χώροι μεταξύ γραφείου Υπουργού και αίθουσας συμβουλίου είναι διακοσμημένοι από παλιά έπιπλα: γραφεία, ερμάρια, καθίσματα που βρίσκονταν σκόρπια σε διάφορους χώρους και αποθήκες του Υπουργείου, τα οποία συντήρηθηκαν με την επιμέλεια της κας Μαντέλλη.

"Το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, στεγάζεται πλέον στις καινούργιες, σύγχρονες εγκαταστάσεις του του Παπάγου.

Το νέο κτιριακό συγκρότημα είναι δομημένο με βάση τις πλέον σύγχρονες προδιαγραφές και καλύπτει με πληρότητα τις αυξημένες λειτουργικές ανάγκες του, με βάση και το νέο οργανισμό του Υπουργείου.

Αξιοποιεί με τον καλύτερο τρόπο τις δυνατότητες των νέων τεχνολογιών: σύστημα εξοικονόμησης ενέργειας, δομημένη καλωδίωση, εξυπηρέτηση συλλογικών λειτουργιών, βιοκλιματισμός για την εκμετάλλευση των καιρικών συνθηκών, αποτελούν μερικούς μόνο άξονες που βασίστηκε η ανάπτυξη του συγκροτήματος. Το όραμα γίνεται πραγματικότητα.

Σ' ένα ιδανικό εργασιακό περιβάλλον, προσπελάσιμο και λειτουργικό που εξυπηρετεί έμπρακτα την πολιτική συμμόρφωση της Αθήνας, θεωρώ ότι οι υπάλληλοι αλλά και οι πολίτες, εγκαινιάζουν μια νέα εποχή εποικοδομητικής συνεργασίας σ' ένα χώρο που δεν είναι απλά ένα "νέο δημόσιο κτίριο" αλλά αποτελεί ένα πραγματικό "κέντρο", μία "εστία" λήψης αποφάσεων αλλά και εξυπηρέτησης του πολίτη."

Τάσος Μαντέλλης
Υπουργός Μεταφορών - Επικοινωνιών

Έχουν προβλεφθεί ειδικοί χώροι για την εξυπηρέτηση συλλογικών λειτουργιών:

Αίθουσα συσκέψεων, αίθουσα σεμιναρίων, γραφεία συνδικαλιστικών οργάνων, αίθουσα τηλεδιάσκεψης, δύο κυλικεία άριστα εξοπλισμένα (ένα στο ισόγειο που εξυπηρετεί και τις ανάγκες του Αμφιθεάτρου και ένα στον πρώτο όροφο σε άμεση επαφή με χώρο όπου υπάρχουν μεταλλικά στρογγυλά τραπέζια και τα αντίστοιχα καθίσματα). Τέλος στο υπόγειο αίθουσες γυμναστικής με μηχανήματα αλλά και χώρο ομαδικής άθλησης, με πλήρη αποδυτήρια και W.C. - ντους χωριστά για άνδρες - γυναίκες, τα οποία θα λειτουργήσουν αποκλειστικά για τους εργαζόμενους του Υ.Μ.Ε και με ωράριο λειτουργίας 3-5 κάθε μεσημέρι.

Εντυπωσιακός είναι ο χώρος του Αμφιθεάτρου: Οι εγκαταστάσεις του περιλαμβάνουν μεταφραστικό σύστημα, σύγχρονα ηλεκτρονικά μέσα εικόνας και ήχου, καθίσματα με πινακίδα γραφής από την CASTELLI, δικτυωμένα μέσω ενδοδαπέδιων καναλιών με το ηχητικό και το μεταφραστικό σύστημα. Τα δάπεδα, η ψευδοροφή και οι λοιπές ξυλοκατασκευές από εξαιρετικής ποιότητας δεσποτάκι, ενώ τα τοιχώματα είναι επενδεδυμένα με σκουρόχρωμη μοκέτα.

Επίσημαίνω ότι σε ολόκληρο το κτίριο (τμήμα ράμπας στην είσοδο, πληκτρολόγιο σε χαμηλό ύψος στους ανελκυστήρες, ειδικά εξοπλισμένα W.C. σε όλους τους ορόφους) επιτρέπεται η κυκλοφορία των ατόμων με ειδικά προβλήματα.

Πολλές λεπτομέρειες επιβεβαιώνουν την ευφυΐα της αρχιτεκτονικής μελέτης, αλλά δεν μπορώ να αντισταθώ στην αναφορά μιας από αυτές που μας γοήτευσε: Στην κλίμακα κινδύνου, με την κουραστική από μεταλλικό σκελετό και τις δύο σειρές από χονδρό συρματόσχοινο αντί κιγκλιδώματος.

Φεύγοντας από το κτίριο ομολογούμε ότι μας διακατέχει - έστω και προσωρινά - αίσθημα αισιοδοξίας για το σύγχρονο αυτό πρόσωπο που θα μπορούσε να αποκτήσει η Δημόσια Διοίκηση στη χώρα μας και τελειώνοντας αισθανόμαστε την ανάγκη να ευχαριστήσουμε τον κ. Χ. Καραπάνο, τεχνικό διευθυντή της Θ. Καραγιάννης για τις πληροφορίες και το υλικό που μου έδωσε, αλλά και τον κ. Β. Τούντα, Αρχιτέκτονα του ΥΜΕ για την λεπτομερέστατη ξενάγηση και κυρίως για τον πολύτιμο χρόνο που διέθεσε.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: "Μελετητική - Γρ. Μελετών Α. Τομπάζη ΕΠΕ"

ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ: Α. Τομπάζης

ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ι. Μουλωνάς, Σ. Τζιβανάκης, Ν. Λουκάτος

ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΙ: ΤΕΚΕΜ ΕΠΕ, Σύμβουλοι Μηχανικοί

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ: Κ. Ζέκος

ΓΕΩΠΟΝΟΣ ΚΗΠΟΤΕΧΝΗΣ: Ι. Σπαντιδάκης

ΑΚΟΥΣΤΙΚΟΛΟΓΟΣ: Β. Τιμαγένης - Αρχιτέκτων

ΦΟΡΕΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΡΓΟΥ: Κ.Ε.Δ.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ: ΓΕΚ ΑΕ - Θ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΑΕ -

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΕ